

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sebahattin Öztürk tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını talep ederim.

Bilgilerinize arz olunur. 28.8.2015

MİTHAT SANCAR

Mardin Milletvekili

İstanbul'da başta Rumlar olmak üzere gayrimüslimlerin yoğun olarak yaşadıkları semtlerde vitrinler taşlanmaya, kiliseler ateşe verilmeye başlandığında tarih 6 Eylül 1955'ti. Resmi kayıtlara göre, yalnızca İstanbul'da 73 kilise, sekiz ayazma, iki manastır, bir fabrika, 3 bin 584'ü Rumlara ait olmak üzere 5 bin 538 ev ve işyeri yakılıp yıkıldı, yağmalanmış, yine resmi rakamlara göre 60 kadın tecavüze uğradığı kayda geçtiyse de, gerçek cinsel saldırı sayısının çok daha fazla olduğu, bu konuda bilimsel çalışma yapan kişiler tarafından iddia edilmektedir. Mardin'de de görgü tanıklarının anlatımlarına göre, Süryanilere yönelik "Ya Butros'un karısı, ya Kıbrıs'ın yarısı" sloganları atılmış, çok sayıda gayrimüslim bu olaylardan sonra her şeylerini bırakarak Suriye'ye geçmişlerdir. İzmir, Bursa, Ankara gibi şehirlerdeki gayrimüslimler de örgütlü şiddet eylemlerinden etkilenmişlerdir. Eyleme geçen gruplara ölüm olmaması emri verilmesine rağmen 5'i din adamı olmak üzere 10 ila 15 kişinin öldürüldüğü olaylarda, "Bugün malınıza, yarın canınıza" sloganları atılmıştır. Provokasyona açık ve asılsız haberler yaparak, halkın bir kısmını gayrimüslimlere karşı kin ve düşmanlığa tahrik ederek, bu olayların fitilini ateşleyen gazete olan İstanbul Ekspres, normal tirajı 30.000 ila 40.000 iken o gün 300.000 adet basılmış ve 296.000 adet satılmıştır.

Önemli bir halkası 6-7 Eylül 1955 olan Türk ve Müslüman homojen bir nüfus yaratma projesinin sonuçlarına, Rum okullarındaki öğrenci sayılarında da rastlanmaktadır. 1923'te on beş bin kişinin okuduğu Rum okullarında öğrenci sayısı, 1964'te beş bine, 1978'de 1147'ye, 1980'de 816'ya düşmüştür.

Sorular:

1. 6-7 Eylülde saldırgan grupların örgütlenmesinde devlet ve istihbaratın payı nedir?
2. Yaşanan vahim olayların ardından kaç kişi Türkiye'yi terk etmiştir? Terk edenlerden geri dönen olmuş mudur?
3. 6-7 Eylül pogromunda iş yerleri, evleri, ibadethaneleri zarar gören gayrimüslimlerin bu zararlarının tazmini için kaç dava açılmıştır? Bu davalar ne yönde sonuçlanmıştır? Elde edilen sonuçların, yaraları sarmak için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Bugün Türkiye'de yaşamaya devam eden gayrimüslim vatandaşların korunması, kültürlerinin, eğitim haklarının, dillerinin ve dinlerinin muhafazası için ne gibi önlemler alınmaktadır?
5. Türkiye'yi terk etmeye zorlanan gayrimüslimlerin geride bıraktıkları taşınmaz malların hukuki ve fiili durumları nedir?
6. 6-7 Eylül pogromuyla ilgili resmi bir özür dileme girişiminde bulunmayı düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız neden?
7. Toplumsal bellekte derin yaralar açan bu gibi hadiselerin, devlet tarafından kabul edilerek bu konuda özür dilenmesinin, geçmişle yüzleşme ve toplumsal yarılmaların giderilmesi hususlarında önemli etkisi olduğu görüşüne katılıyor musunuz?
8. Bu tür acı olaylara dair resmi bir girişimde bulunulmamasının, mevcut çatışmayı toplumun tümüne yayarak sürekli kıldığı, azınlıklara yönelik ayrımcılık ve şiddet eylemlerini tetiklediği ve hatta teşvik ettiği, dünyadaki benzer örneklerle kanıtlanmıştır. Trabzon'daki Santa Maria Kilisesi'nin Katolik rahibi Andrea Santoro'nun 5 Şubat 2006'da silahlı saldırı sonucu öldürülmesi, 18 Nisan 2007'de, Malatya'daki Zirve Kitabevi'ne yapılan baskında biri Alman ikisi Türk üç Hristiyanın boğazları kesilerek öldürülmesi, Hrant Dink cinayeti gibi vakalar bu devamlılığı göstermekteyken, 6-7 Eylül olaylarının resmi olarak tanınarak mağdurlarından özür dilenmesinin bu tür katliamları engellemesi açısından önemli olduğunu düşünüyor musunuz?